

Įsakymas netenka galios 2008-02-03:

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-69](#), 2008-01-28, Žin., 2008, Nr. 14-490 (2008-02-02), i. k. 1082250ISAK0000V-69

Dėl Privalomųjų pirmosios pagalbos, higienos įgūdžių, alkoholio, narkotinių ir psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikio žmogaus sveikatai mokymų ir atestavimo tvarkos aprašo ir asmenų, kuriems privalomas sveikatos ir (ar) pirmosios pagalbos mokymas, profesijų ir veiklos sričių sąrašo, mokymo programų kodų ir mokymo periodiškumo patvirtinimo

Suvestinė redakcija nuo 2007-05-11 iki 2008-02-02

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [89-3824](#), i. k. 1022250ISAK00000437

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

**Į S A K Y M A S
DĖL PRIVALOMOJO SVEIKATOS MOKYMO**

2002 m. rugpjūčio 30 d. Nr. 437
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. 416 „Dėl privalomojo higienos ir pirmosios medicinos pagalbos mokymo tvarkos“ (Žin., 2000, Nr. 86-2645) patvirtintos Privalomojo higienos ir pirmosios medicinos pagalbos mokymo tvarkos 9 ir 11 punktais,

1. T v i r t i n u:

1.1. Privalomojo higienos mokymo 6 valandų programas (pridedama).

1.2. Privalomojo pirmosios medicinos pagalbos mokymo programas (pridedama).

2. L a i k a u netekusias galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1996 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. 322 „Dėl privalomojo sveikatos mokymo“ (Žin., 1996, Nr. 57-1367) 1 ir 6 punktus.

3. P a v e d u ministerijos sekretoriui Eduardui Bartkevičiui kontroliuoti šio įsakymo vykdymą.

SVEIKATOS APSAUGOS
MINISTRAS

KONSTANTINAS ROMUALDAS DOBROVOLSKIS

PRIVALOMOJO HIGIENOS MOKYMO 6 VALANDŲ PROGRAMOS

I. MOKYMO PROGRAMA AREŠTINIŲ DARBUOTOJAMS

1. Bendroji dalis:
 - 1.1. Įstatymai ir norminiai teisės aktai, reglamentuojantys areštinių veiklą.
 - 1.2. Higienos reikalavimai areštinių eksploatavimo tvarkai (ventiliacija, apšvietimas, vandentiekis ir kanalizacija, valymas, dezinfekcija ir kt.).
 - 1.3. Sulaikytųjų mitybos higiena.
2. Specialioji dalis:
 - 2.1. Užkrečiamosios kvėpavimo takų ligos ir jų profilaktika (tuberkuliozė, difterija, virusinės ligos).
 - 2.2. Užkrečiamosios žarnyno ligos ir jų profilaktika (dizenterija, salmoneliozė, apsinuodijimas maistu, kirmėlinės ligos, hepatitas).
 - 2.3. Karantininės užkrečiamosios ligos (maras, cholera ir kt.).
 - 2.4. Invazinės (niežai) ir parazitinės odos ligos, jų profilaktika.
 - 2.5. Lytiškai plintančios ligos, AIDS ir jų profilaktika.
 - 2.6. Rūkymas, alkoholizmas, narkomanija ir jų profilaktika.

II. MOKYMO PROGRAMA SPECIALIOSIOS PASKIRTIES TARNYBŲ DARBUOTOJAMS (18 VALANDŲ)

3. Bendroji dalis:
 - 3.1. Įstatymai ir norminiai teisės aktai, reglamentuojantys laisvės atėmimo vietų veiklą.
 - 3.2. Laisvės atėmimo vietų teritorijos, įvairios paskirties patalpų eksploatavimo higiena (ventiliacija, apšvietimas, vandentiekis ir kanalizacija, valymas, dezinfekcija ir kt.).
4. Specialioji dalis:
 - 4.1. Užkrečiamosios kvėpavimo takų ligos ir jų profilaktika (tuberkuliozė, difterija, virusinės ligos).
 - 4.2. Užkrečiamosios žarnyno ligos ir jų profilaktika (dizenterija, salmoneliozė, apsinuodijimas maistu, kirmėlinės ligos, hepatitas).
 - 4.3. Karantininės užkrečiamosios ligos (maras, cholera ir kt.).
 - 4.4. Invazinės (niežai) ir parazitinės odos ligos, jų profilaktika.
 - 4.5. Lytiškai plintančios ligos, AIDS ir jų profilaktika.
 - 4.6. Rūkymas, alkoholizmas, narkomanija, stresas ir jų profilaktika.

III. MOKYMO PROGRAMA BENDRABUČIŲ, VIEŠBUČIŲ, PENSIONŲ, GLOBOS ĮSTAIGŲ, PRIEGLAUDOS, NAKVYNĖS NAMŲ DARBUOTOJAMS

5. Bendroji dalis:
 - 5.1. Norminiai teisės aktai, reglamentuojantys bendrabučių, viešbučių, pensionų, globos įstaigų, prieglaudos, nakvynės namų veiklą.
 - 5.2. Teritorijos ir įvairios paskirties patalpų eksploatavimo (valymas ir dezinfekcija, buities atliekų surinkimas ir išvežimas) higiena.
 - 5.3. Higienos reikalavimai ventiliacijai, apšvietimui, vandentekiui ir kanalizacijai, šildymui.
 - 5.4. Maisto produktų gamybos, laikymo ir realizavimo higiena. Rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų (RVASVT) sistemos diegimas.
6. Specialioji dalis:

- 6.1. Užkrečiamosios kvėpavimo takų ligos ir jų profilaktika (tuberkuliozė, difterija, virusinės ligos).
- 6.2. Užkrečiamosios žarnyno ligos ir jų profilaktika (dizenterija, salmoneliozė, apsinuodijimas maistu, kirmėlinės ligos, hepatitas).
- 6.3. Karantininės užkrečiamosios ligos (maras, cholera ir kt.).
- 6.4. Invazinės (niežai), parazitinės ir grybelinės odos ligos, jų profilaktika.
- 6.5. Lytiškai plintančios ligos, AIDS ir jų profilaktika.
- 6.6. Rūkymas, alkoholizmas, narkomanija, stresas ir jų profilaktika.

IV. MOKYMO PROGRAMA PIRČIŲ, SAUNŲ DARBUOTOJAMS

- 7. Bendroji dalis:
 - 7.1. Norminiai teisės aktai, reglamentuojantys pirčių ir saunų veiklą.
 - 7.2. Pirtų ir saunų eksploatavimo higiena.
- 8. Specialioji dalis:
 - 8.1. Invazinės, parazitinės, grybelinės, bakterinės odos ligos, jų profilaktika.
 - 8.2. Užkrečiamųjų ligų klasifikacija. Užkrečiamosios žarnyno ir kvėpavimo takų ligos, jų profilaktika.
 - 8.3. Darbo drabužių higiena. Personalo asmens higiena. Profilaktinė sveikatos apžiūra.
 - 8.4. Vandens higiena. Medžiagos nukenksminti vandenį, vandens dezinfekavimas, keitimo tvarka.
 - 8.5. Žalingi įpročiai, jų profilaktika.
 - 8.6. Lytiškai plintančios ligos, AIDS ir jų profilaktika.

V. MOKYMO PROGRAMA KIRPYKLŲ DARBUOTOJAMS

- 9. Bendroji dalis:
 - 9.1. Norminiai teisės aktai, reglamentuojantys kirpyklų veiklą.
 - 9.2. Kirpyklų eksploatavimo higiena.
- 10. Specialioji dalis:
 - 10.1. Aštrių ir kitų įrankių priežiūra ir dezinfekavimas.
 - 10.2. Kirpyklos skalbinių higiena.
 - 10.3. Bakterinės odos ligos. Pūlinės, grybelinės odos, plaukų ir nagų ligos, jų profilaktika.
 - 10.4. Invazinės parazitinės ligos. Jų profilaktika.
 - 10.5. Užkrečiamosios kvėpavimo takų ligos, jų profilaktika.
 - 10.6. AIDS ir seruminis hepatitas. Jų profilaktika.
 - 10.7. Darbo drabužių higiena. Personalo asmens higiena. Profilaktinė sveikatos apžiūra.

VI. MOKYMO PROGRAMA MAISTO PRODUKTŲ, JŲ PRIEDŲ, ŽALIAVŲ GAMYBOS, ŽVEJYBOS, PREKYBOS, TIEKIMO, TRANSPORTAVIMO, SANDĖLIAVIMO IR MAITINIMO ĮMONIŲ DARBUOTOJAMS (TARP JŲ: LAIVŲ VIRĖJŲ, JŲ PADĖJĖJŲ, BUFETŲ IR PRODUKTŲ SANDĖLIO DARBUOTOJAMS)

- 11. Bendroji dalis:
 - 11.1. Norminiai teisės aktai, reglamentuojantys maisto produktų gamybos, prekybos ir maitinimo įmonių veiklą.
- 12. Specialioji dalis:
 - 12.1. Maisto, žaliavų, produktų paėmimo iš rinkos, maisto gamybos ir maitinimo patalpų (grindų, sienų, lubų, langų, durų, laiptų, paviršiaus) higiena.
 - 12.2. Teritorijos, transporto, sandėlių, apšvietimo, vėdinimo, vandens, nutekamųjų vandenų, tualetų, buities patalpų higiena.

12.3. Maisto gamybos įmonės technologijų higiena (kryžminio užteršimo vengimas, tvarkymo etapų greitis, draudimas eksploatuoti maisto įmonę; paviršiaus, su kuriuo liečiasi maistas, priežiūra; pakavimo priemonės ir medžiagos, temperatūra).

12.4. Atliekų ir techninių medžiagų laikymo, valymo higiena (plovimas, dezinfekavimas, graužikų ir vabzdžių naikinimas).

12.5. Maisto įmonės rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų (RVASVT) sistemos diegimas.

12.6. Reikalavimai personalui (asmens higiena, priežastys, dėl kurių neleidžiama dirbti, profilaktinė sveikatos apžiūra).

12.7. Ūmios žarnyno užkrečiamosios ligos, kirmėlinės ligos, apsinuodijimas maistu, pūlingos odos ligos. Jų profilaktika.

12.8. Užkrečiamųjų ligų klasifikacija. Užkrečiamosios žarnyno ir kvėpavimo takų ligos, jų profilaktika.

VII. MOKYMO PROGRAMA STIUARDESĖMS, KELEIVINIŲ GELEŽINKELIO VAGONŲ PALYDOVAMS

13. Bendroji dalis:

13.1. Stiuardesių ir geležinkelio vagonų palydovų darbo sąlygų higiena.

13.2. Triukšmo, vibracijos ir kitų profesinės rizikos veiksnių poveikis žmogaus organizmui, jų profilaktika.

13.3. Įvairios paskirties patalpų eksploatavimo higiena.

13.4. Maisto higiena (maisto priėmimas, gamyba, laikymas, išdavimas, atliekų šalinimas, dezinfekcija, valymas ir kt.).

13.5. Atvežamo vandens tiekimo higienos reikalavimai.

14. Specialioji dalis:

14.1. Užkrečiamosios kvėpavimo takų ligos ir jų profilaktika (tuberkuliozė, difterija, virusinės ligos).

14.2. Užkrečiamosios žarnyno ligos ir jų profilaktika (dizenterija, salmoneliozė, apsinuodijimas maistu, kirmėlinės ligos, hepatitas).

14.3. Karantininės užkrečiamosios ligos (juodligė, maras, raupai ir kt.).

14.4. Invazinės parazitinės, pūlingos odos ligos ir jų profilaktika.

14.5. Lytiškai plintančios ligos, jų profilaktika.

14.6. Rūkymas, alkoholizmas, narkomanija. Jų profilaktika.

14.7. Reikalavimai personalui (asmens higiena, profilaktinė sveikatos apžiūra, priežastys, dėl kurių neleidžiama dirbti).

VIII. MOKYMO PROGRAMA IKIMOKYKLINIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJAMS

15. Bendroji dalis:

15.1. Norminiai teisės aktai, reglamentuojantys ikimokyklinių įstaigų veiklą.

15.2. Ikimokyklinių įstaigų teritorijos, patalpų priežiūros ir eksploatavimo higiena (ventiliacija, apšvietimas, vandentiekis ir kanalizacija, valymas ir dezinfekcija).

15.3. Ikimokyklinio amžiaus vaikų mitybos higiena (maisto priėmimas, gamyba, išdalijimas, indų, įrankių, inventoriaus plovimas, dezinfekavimas ir kt.). Rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų (RVASVT) sistemos diegimas.

15.4. Ikimokyklinio amžiaus vaikų mitybos reikalavimai.

15.5. Inventoriaus, žaislų priežiūros higienos reikalavimai.

16. Specialioji dalis:

16.1. Užkrečiamosios vaikų kvėpavimo takų ligos ir jų profilaktika (difterija, skarlatina, kokliušas, tymai, raudonukė, vėjaraupiai, epideminis parotitas, meningokokinė infekcija).

- 16.2. Užkrečiamosios žarnyno ligos ir jų profilaktika (dizenterija, virusinis hepatitas, salmoneliozė, apsinuodijimas maistu ir kt.).
- 16.3. Kirmėlinės ligos ir jų profilaktika.
- 16.4. Ikimokyklinio amžiaus vaikų asmens higienos įgūdžių formavimas ir įtvirtinimas. Personalo asmens higiena. Profilaktinė sveikatos apžiūra.
- 16.5. Lytiškai plintančios ligos, AIDS ir jų profilaktika.
- 16.6. Žalingi įpročiai ir jų profilaktika.

IX. MOKYMO PROGRAMA BENDROJO LAVINIMO ĮSTAIGŲ DARBUOTOJAMS

- 17. Bendroji dalis:
 - 17.1. Norminiai aktai, reglamentuojantys bendrojo lavinimo įstaigų veiklą.
 - 17.2. Bendrojo lavinimo įstaigų teritorijos, patalpų, inventoriaus priežiūros ir eksploatavimo higiena.
 - 17.3. Maisto ruošimo skyrių bendrieji higienos reikalavimai. Rizikos veiksnių analizės ir svarbių valdymo taškų (RVASVT) sistemos diegimas.
 - 17.4. Mokyklinio amžiaus vaikų mitybos reikalavimai.
- 18. Specialioji dalis:
 - 18.1. Užkrečiamosios kvėpavimo takų ligos ir jų profilaktika.
 - 18.2. Užkrečiamosios žarnyno ligos ir jų profilaktika.
 - 18.3. Kirmėlinės ligos ir jų profilaktika.
 - 18.4. Personalo asmens higiena. Profilaktinė sveikatos apžiūra.
 - 18.5. Lytiškai plintančios ligos, AIDS ir jų profilaktika.
 - 18.6. Žalingi įpročiai (rūkymas, alkoholio, psichotropinių ir narkotinių medžiagų vartojimas), jų profilaktika.

X. MOKYMO PROGRAMA VANDENS TIEKIMO ĮMONIŲ DARBUOTOJAMS

- 19. Bendroji dalis:
 - 19.1. Norminiai teisės aktai, reglamentuojantys reikalavimus geriamajam vandeniui.
 - 19.2. Vandens šaltiniai: kritulių, paviršinis, požeminis vanduo.
 - 19.3. Vandens fizinės savybės (skaidrumas, spalva, kvapas, skonis).
 - 19.4. Cheminiai vandens rodikliai (vandens reakcija, amoniakinis, nitratinis, nitritinis vanduo, azotas, chloridai, organinės medžiagos, deguonis ir kt.).
 - 19.5. Bakteriologiniai ir biologiniai vandens kokybės rodikliai.
 - 19.6. Vandenyje esantys mikroelementai ir nuodingosios medžiagos. Vandens užterštumas ir savaiminis apsivalymas.
 - 19.7. Vandens tarša radioaktyviomis medžiagomis.
 - 19.8. Vandens valymo būdai.
- 20. Specialioji dalis:
 - 20.1. Sanitarinė vandens tiekimo šaltinių sauga. Sanitarinės saugos zonos.
 - 20.2. Per vandenį plintančios užkrečiamosios ligos ir jų profilaktika.
 - 20.3. Vandens gerinimo būdai.
 - 20.4. Vandens tiekimo įmonių darbuotojų bendrosios ir asmens profilaktikos priemonės.

XI. MOKYMO PROGRAMA BŪTINOSIOS IR PROFESINĖS TARNYBOS KARIAMS

- 21. Bendroji dalis:
 - 21.1. Kareivinių ir lauko stovyklų higiena.
 - 21.2. Karių asmens higiena bazės ir lauko sąlygomis.
 - 21.3. Karių mitybos higiena, aprūpinimo vandeniui higiena.
- 22. Specialioji dalis:

- 22.1. Užkrečiamosios kvėpavimo takų, žarnyno, kirmėlinės ligos ir jų profilaktika. Apsinuodijimas maistu ir jo profilaktika.
- 22.2. Invazinės, parazitinės ir grybelinės odos ligos, jų profilaktika.
- 22.3. Karantininės užkrečiamosios ligos, jų profilaktika.
- 22.4. Radiacija. Apsaugos priemonės.
- 22.5. Lytiškai plintančios ligos, AIDS ir jų profilaktika.
- 22.6. Rūkymas, alkoholizmas, narkomanija. Jų profilaktika.
- 22.7. Stresas, jo profilaktika. Adaptacija kariniame dalinyje.

XII. MOKYMO PROGRAMA ĮMONIŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANIZACIJŲ DARBUOTOJAMS, DIRBANTIEMS GALIMOS PROFESINĖS RIZIKOS SĄLYGOMIS (KENKSMINGI VEIKSNIAI, PAVOJINGAS DARBAS)

- 23. Bendroji dalis:
 - 23.1. Įstatymai ir norminiai aktai, reglamentuojantys darbuotojo sveikatos priežiūrą.
 - 23.2. Darbo aplinkos profesinės rizikos veiksniai:
 - 23.2.1. cheminiai,
 - 23.2.2. fiziniai,
 - 23.2.3. biologiniai,
 - 23.2.4. ergonominiai (psichofiziologiniai).
 - 24. Specialioji dalis:
 - 24.1. Vyraujantys profesinės rizikos veiksniai (veikiantys tam tikros profesijos darbuotojų grupes).
 - 24.2. Leidžiami veiksmų dydžiai (pagal galiojančias higienos normas).
 - 24.3. Veiksmų poveikis darbuotojo sveikatai: profesinių ligų samprata.
 - 24.4. Bendrosios ir asmens profilaktikos priemonės.
-

PRIVALOMOJO PIRMOSIOS MEDICINOS PAGALBOS MOKYMO PROGRAMOS

I. MOKYMO PROGRAMA VISŲ KATEGORIJŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ VAIRUOTOJAMS (12 VALANDŲ)

1. Bendroji dalis:
 - 1.1. Gyvybinių funkcijų stebėjimas (sąmonė, kvėpavimas, kraujo apytaka).
 - 1.2. Klinikinė ir biologinė mirtis.
 - 1.3. Pirmoji pagalba nukentėjusiajam be sąmonės. Stabilioji padėtis.
 - 1.4. Gaivinimas (dirbtinis kvėpavimas ir išorinis širdies masažas).
 - 1.5. Užspringimas. Pirmoji pagalba.
 - 1.6. Kraujavimas, jo rūšys, stabdymo būdai.
 - 1.7. Žaizdos, jų rūšys, tvarstymas.
 - 1.8. Kaulų lūžiai, išnirimas, sausgyslių patempimas. Pirmoji pagalba. Imobilizacijos principai.
 - 1.9. Nudegimas, nušalimas. Pirmoji pagalba.
 - 1.10. Pirmoji psichologinė pagalba.
 - 1.11. Nukentėjusiųjų gabenimas.
 - 1.12. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlė.
2. Specialioji dalis:
 - 2.1. Autoįvykio vietos apsaugojimas.
 - 2.2. Šalmo nuėmimas.
 - 2.3. Nukentėjusiojo evakuavimas iš įvykio vietos.
 - 2.4. Galvos ir kaklo traumos, pirmoji pagalba.
 - 2.5. Veido srities kaulų lūžiai (nosies, apatinio žandikaulio), išmušti dantys, pirmoji pagalba.
 - 2.6. Akių sužalojimai, pirmoji pagalba.
 - 2.7. Stuburo lūžimas, pirmoji pagalba.
 - 2.8. Krūtinės ląstos traumos (šonkaulių lūžiai, kiauřinės žaizdos), pirmoji pagalba.
 - 2.9. Pilvo ir dubens organų traumos (kiaurinės pilvo žaizdos, organų plyšimas ir vidinis kraujavimas), pirmoji pagalba.
 - 2.10. Išorinių lytinių organų sužalojimas, pirmoji pagalba.
 - 2.11. Terminis nudegimas autoįvykio metu.
 - 2.12. Apsinuodijimas anglies monoksidu, tetraetilšvinu, etilenglikoliu.

II. MOKYMO PROGRAMA SPECIALIOSIOS PASKIRTIES TARNYBŲ DARBUOTOJAMS (18 VALANDŲ)

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [V-302](#), 2007-04-27, *Žin.*, 2007, Nr. 50-1948 (2007-05-10), i. k. 1072250ISAK000V-302

3. Bendroji dalis:
 - 3.1. Gyvybinių funkcijų stebėjimas (sąmonė, kvėpavimas, kraujo apytaka).
 - 3.2. Klinikinė ir biologinė mirtis.
 - 3.3. Pirmoji pagalba nukentėjusiajam be sąmonės. Stabilioji padėtis.
 - 3.4. Gaivinimas (dirbtinis kvėpavimas ir išorinis širdies masažas).
 - 3.5. Užspringimas. Pirmoji pagalba.
 - 3.6. Kraujavimas, jo rūšys, stabdymo būdai.
 - 3.7. Žaizdos, jų rūšys, tvarstymas.
 - 3.8. Kaulų lūžiai, išnirimas, sausgyslių patempimas. Pirmoji pagalba. Imobilizacijos principai.

- 3.9. Nudegimas, nušalimas. Pirmoji pagalba.
- 3.10. Pirmoji psichologinė pagalba.
- 3.11. Nukentėjusiųjų gabenimas.
- 3.12. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinė.
- 4. Specialioji dalis:
- 4.1. Autoįvykio vietos apsaugojimas.
- 4.2. Šalmo nuėmimas.
- 4.3. Nukentėjusiojo evakuavimas iš įvykio vietos.
- 4.4. Galvos ir kaklo traumos, pirmoji pagalba.
- 4.5. Veido srities kaulų lūžiai (nosies, apatinio žandikaulio), išmušti dantys, pirmoji pagalba.
- 4.6. Akių sužalojimai, pirmoji pagalba.
- 4.7. Stuburo lūžimas, pirmoji pagalba.
- 4.8. Krūtinės ląstos traumos (šonkaulių lūžiai, kiauvinės žaizdos), pirmoji pagalba.
- 4.9. Pilvo ir dubens organų traumos (kiauvinės pilvo žaizdos, organų plyšimas ir vidinis kraujavimas), pirmoji pagalba.
- 4.10. Išorinių lytinių organų sužalojimas, pirmoji pagalba.
- 4.11. Nudegimas, jo rūšys (terminis, cheminis, nuo elektros srovės), pirmoji pagalba, nukentėjusiųjų gabenimas.
- 4.12. Plėštinės žaizdos, pirmoji pagalba.
- 4.13. Sužalojimai nuo sprogo bangos, pirmoji pagalba.
- 4.14. Ilgalaikio suspaudimo sindromas, pirmoji pagalba.
- 4.15. Pasikorimas, paskendimas. Pirmoji pagalba.
- 4.16. Apsinuodijimas pramoninėmis nuodingosiomis medžiagomis (amoniaku, azoto oksidu, sieros vandeniliu, rūgštimis, šarmais, cianidais ir kt.), anglies monoksidu ir dūmais.

III. MOKYMO PROGRAMA STIUARDESĖMS, KELEIVINIŲ GELEŽINKELIO VAGONŲ PALYDOVAMS, AVIACIJOS PILOTAMS, JŪREIVIAMS (18 VALANDŲ)

- 5. Bendroji dalis:
- 5.1. Gyvybinių funkcijų stebėjimas (sąmonė, kvėpavimas, kraujo apytaka).
- 5.2. Klinikinė ir biologinė mirtis.
- 5.3. Pirmoji pagalba nukentėjusiajam be sąmonės. Stabilioji padėtis.
- 5.4. Gaivinimas (dirbtinis kvėpavimas ir išorinis širdies masažas).
- 5.5. Užspringimas. Pirmoji pagalba.
- 5.6. Kraujavimas, jo rūšys, stabdymo būdai.
- 5.7. Žaizdos, jų rūšys, tvarymas.
- 5.8. Kaulų lūžiai, išnirimas, sausgyslių patempimas. Pirmoji pagalba. Imobilizacijos principai.
- 5.9. Nudegimas, nušalimas. Pirmoji pagalba.
- 5.10. Pirmoji psichologinė pagalba.
- 5.11. Nukentėjusiųjų gabenimas.
- 5.12. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinė.
- 6. Specialioji dalis:
- 6.1. Nukentėjusiojo gabenimas iš įvykio vietos.
- 6.2. Galvos ir kaklo traumos, pirmoji pagalba nukentėjusiajam.
- 6.3. Veido srities kaulų lūžiai (nosies, apatinio žandikaulio), išmušti dantys, pirmoji pagalba.
- 6.4. Akių sužalojimai, pirmoji pagalba.
- 6.5. Stuburo lūžimas, pirmoji pagalba.
- 6.6. Krūtinės ląstos traumos (šonkaulių lūžiai, kiauvinės žaizdos), pirmoji pagalba.
- 6.7. Pilvo ir dubens organų traumos (pilvo kiauvinės žaizdos, organų plyšimas ir vidinis kraujavimas), pirmoji pagalba.
- 6.8. Išorinių lytinių organų sužalojimas, pirmoji pagalba.

- 6.9. Apsinuodijimas alkoholiu ir jo surogatais, dirginančiosiomis medžiagomis, pirmoji pagalba.
- 6.10. Nudegimas (terminis, cheminis, nuo elektros srovės), pirmoji pagalba.
- 6.11. Priemonės išvengti klausos ir regos sutrikimų.
- 6.12. Streso poveikis, profilaktika.
- 6.13. Jūros, keliautojų liga, pirmoji pagalba.
- 6.14. Gimdymas kelyje.

IV. MOKYMO PROGRAMA ASMENIMS, KURIŲ DARBAS, MĖGĖJIŠKA AR KITOKIA VEIKLA SUSIJUSI SU GINKLO NAUDOJIMU (POLICININKAMS, VIDAUS REIKALŲ DARBUOTOJAMS, PROFESIONALIEMS MEDŽIOTOJAMS IR MĖGĖJAMS, SPORTININKAMS, TURINTIESIEMS SAVIGYNOS BEI VARDINIUS GINKLUS) POLICIJOS TRANSPORTO VAIRUOTOJAMS (18 VALANDŲ)

- 7. Bendroji dalis:
 - 7.1. Gyvybinių funkcijų stebėjimas (sąmonė, kvėpavimas, kraujo apytaka).
 - 7.2. Klinikinė ir biologinė mirtis.
 - 7.3. Pirmoji pagalba nukentėjusiajam be sąmonės. Stabilioji padėtis.
 - 7.4. Gaivinimas (dirbtinis kvėpavimas ir išorinis širdies masažas).
 - 7.5. Užspringimas. Pirmoji pagalba.
 - 7.6. Kraujavimas, jo rūšys, stabdymo būdai.
 - 7.7. Žaizdos, jų rūšys, tvarystymas.
 - 7.8. Kaulų lūžiai, išnirimas, sausgyslių patempimas. Pirmoji pagalba. Imobilizacijos principai.
 - 7.9. Nudegimas, nušalimas. Pirmoji pagalba.
 - 7.10. Pirmoji psichologinė pagalba.
 - 7.11. Nukentėjusiųjų gabenimas.
 - 7.12. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinė.
- 8. Specialioji dalis:
 - 8.1. Įvykio vietos apsaugojimas.
 - 8.2. Suskilusio šalmo nuėmimas.
 - 8.3. Nukentėjusio evakuavimas iš įvykio vietos.
 - 8.4. Galvos ir kaklo traumos, pirmoji pagalba.
 - 8.5. Veido srities kaulų lūžiai (nosies, apatinio žandikaulio), išmušti dantys, pirmoji pagalba.
 - 8.6. Akių sužalojimai, pirmoji pagalba.
 - 8.7. Stuburo lūžimas, pirmoji pagalba.
 - 8.8. Krūtinės ląstos traumos (šonkaulių lūžiai, kiauvinės žaizdos), pirmoji pagalba.
 - 8.9. Pilvo ir dubens organų traumos (kiauvinės pilvo žaizdos, organų plyšimas ir vidinis kraujavimas), pirmoji pagalba.
 - 8.10. Išorinių lytinių organų sužalojimas, pirmoji pagalba.
 - 8.11. Nudegimas (terminis, cheminis, nuo elektros srovės), pirmoji pagalba, gabenimas.
 - 8.12. Šautinės, plėštinės žaizdos, pirmoji pagalba.
 - 8.13. Sprogmenų ir sprogimo bangos padaryti sužalojimai, pirmoji pagalba.
 - 8.14. Ilgalaikio suspaudimo sindromas, pirmoji pagalba.
 - 8.15. Korimasis, skendimas, pirmoji pagalba.
 - 8.16. Apsinuodijimas alkoholiu ir jo surogatais, dirginančiomis medžiagomis (ašarinėmis dujomis), anglies monoksidu, tetraetilšvinu.

V. MOKYMO PROGRAMA KARIAMS (18 VALANDŲ)

- 9. Bendroji dalis:
 - 9.1. Gyvybinių funkcijų stebėjimas (sąmonė, kvėpavimas, kraujo apytaka).

- 9.2. Klinikinė ir biologinė mirtis.
- 9.3. Pirmoji pagalba nukentėjusiajam be sąmonės. Stabilioji padėtis.
- 9.4. Gaivinimas (dirbtinis kvėpavimas ir išorinis širdies masažas).
- 9.5. Užspringimas. Pirmoji pagalba.
- 9.6. Kraujavimas, jo rūšys, stabdymo būdai.
- 9.7. Žaizdos, jų rūšys, tvarstymas.
- 9.8. Kaulų lūžiai, išnirimas, sausgyslių patempimas. Pirmoji pagalba. Imobilizacijos principai.
- 9.9. Nudegimas, nušalimas. Pirmoji pagalba.
- 9.10. Pirmoji psichologinė pagalba.
- 9.11. Nukentėjusiųjų gabenimas.
- 9.12. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinė.
10. Specialioji dalis:
- 10.1. Įvykio vietos apsaugojimas.
- 10.2. Suskilusio šalmo nuėmimas.
- 10.3. Nukentėjusio gabenimas iš įvykio vietos.
- 10.4. Galvos ir kaklo traumos, pirmoji pagalba.
- 10.5. Veido srities kaulų (nosies, apatinio žandikaulio) lūžiai, išmušti dantys, pirmoji pagalba.
- 10.6. Akių sužalojimai, pirmoji pagalba.
- 10.7. Stuburo lūžimas, pirmoji pagalba.
- 10.8. Krūtinės ląstos traumos (šonkaulių lūžiai, kiaušinių žaizdos), pirmoji pagalba.
- 10.9. Pilvo ir dubens organų traumos (pilvo kiaušinių žaizdos, organų plyšimas ir vidinis kraujavimas), pirmoji pagalba.
- 10.10. Išorinių lytinių organų sužalojimas, pirmoji pagalba.
- 10.11. Nudegimas (terminis, cheminis, nuo elektros srovės), pirmoji pagalba, gabenimas.
- 10.12. Šautinės žaizdos, sprogmenų ir sprogo bangos padaryti sužalojimai, pirmoji pagalba.
- 10.13. Korimasis, skendimas, pirmoji pagalba.
- 10.14. Apsinuodijimas pramoninėmis medžiagomis (amoniaku, azoto oksidais, sieros vandeniliu, rūgštimis, šarmais).
- 10.15. Kovinės nuodingosios medžiagos, pirmoji pagalba. Branduolinis ginklas ir jo žalojantys veiksniai. Pirmoji pagalba. Individualiosios apsaugos priemonės.
- 10.16. Kario medicininė manta. Tvarstymo paketas. Anticheminis paketas.

VI. MOKYMO PROGRAMA AREŠTINIŲ, LAISVĖS ATĖMIMO VIETŲ DARBUOTOJAMS (18 VALANDŲ)

11. Bendroji dalis:
- 11.1. Gyvybinių funkcijų stebėjimas (sąmonė, kvėpavimas, kraujo apytaka).
- 11.2. Klinikinė ir biologinė mirtis.
- 11.3. Pirmoji pagalba nukentėjusiajam be sąmonės. Stabilioji padėtis.
- 11.4. Gaivinimas (dirbtinis kvėpavimas ir išorinis širdies masažas).
- 11.5. Užspringimas. Pirmoji pagalba.
- 11.6. Kraujavimas, jo rūšys, stabdymo būdai.
- 11.7. Žaizdos, jų rūšys, tvarstymas.
- 11.8. Kaulų lūžiai, išnirimas, sausgyslių patempimas. Pirmoji pagalba. Imobilizacijos principai.
- 11.9. Nudegimas, nušalimas. Pirmoji pagalba. Nukentėjusiųjų transportavimas.
- 11.10. Pirmoji psichologinė pagalba.
- 11.11. Nukentėjusiųjų gabenimas.
- 11.12. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinė.

12. Specialioji dalis:
- 12.1. Įvykio vietos apsaugojimas.
 - 12.2. Suskilusio šalmo nuėmimas.
 - 12.3. Nukentėjusiojo evakuavimas iš įvykio vietos.
 - 12.4. Galvos ir kaklo traumos, pirmoji pagalba.
 - 12.5. Veido srities kaulų (nosies, apatinio žandikaulio) lūžiai, išmušti dantys, pirmoji pagalba.
 - 12.6. Akių sužalojimai, pirmoji pagalba.
 - 12.7. Stuburo lūžimas, pirmoji pagalba.
 - 12.8. Krūtinės ląstos traumos (šonkaulių lūžiai, kiaurinės žaizdos), pirmoji pagalba.
 - 12.9. Pilvo ir dubens organų traumos (pilvo kiaurinės žaizdos, organų plyšimas ir vidinis kraujavimas), pirmoji pagalba.
 - 12.10. Išorinių lytinių organų sužalojimas, pirmoji pagalba.
 - 12.11. Nudegimas (terminis, cheminis, nuo elektros srovės), pirmoji pagalba, gabenimas.
 - 12.12. Šautinės, plėštinės žaizdos, pirmoji pagalba.
 - 12.13. Sprogmenų ir sprogimo bangos padaryti sužalojimai, pirmoji pagalba.
 - 12.14. Ilgalaikio suspaudimo sindromas, pirmoji pagalba.
 - 12.15. Korimasis, skendimas, pirmoji pagalba.
 - 12.16. Apsinuodijimas alkoholiu ir jo surogatais, dirginančiosiomis medžiagomis (ašarinėmis dujomis), anglies monoksidu, tetraetilšvinu.

VII. MOKYMO PROGRAMA POILSIO, PRAMOGŲ ORGANIZAVIMO, KULTŪROS IR SPORTO ĮSTAIGŲ DARBUOTOJAMS (6 VALANDOS)

13. Bendroji dalis:
- 13.1. Gyvybinių funkcijų (sąmonė, kvėpavimas, kraujo apytaka) stebėjimas.
 - 13.2. Klinikinė ir biologinė mirtis.
 - 13.3. Pirmoji pagalba nukentėjusiajam be sąmonės. Stabilioji padėtis.
 - 13.4. Gaivinimas (dirbtinis kvėpavimas ir išorinis širdies masažas).
 - 13.5. Užspringimas. Pirmoji pagalba.
 - 13.6. Kraujavimas, jo rūšys, stabdymo būdai.
 - 13.7. Žaizdos, jų rūšys, tvarstymas.
 - 13.8. Kaulų lūžiai, išnirimas, sausgyslių patempimas. Pirmoji pagalba. Imobilizacijos principai.
 - 13.9. Nudegimas, nušalimas. Pirmoji pagalba.
 - 13.10. Pirmoji psichologinė pagalba.
 - 13.11. Nukentėjusiųjų gabenimas.
 - 13.12. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinė.

VIII. MOKYMO PROGRAMA PAPLŪDIMIŲ GELBĖTOJAMS (18 VALANDŲ)

14. Bendroji dalis:
- 14.1. Gyvybinių funkcijų (sąmonė, kvėpavimas, kraujo apytaka) stebėjimas.
 - 14.2. Klinikinė ir biologinė mirtis.
 - 14.3. Pirmoji pagalba nukentėjusiajam be sąmonės. Stabilioji padėtis.
 - 14.4. Gaivinimas (dirbtinis kvėpavimas ir išorinis širdies masažas).
 - 14.5. Užspringimas. Pirmoji pagalba.
 - 14.6. Kraujavimas, jo rūšys, stabdymo būdai.
 - 14.7. Žaizdos, jų rūšys, tvarstymas.
 - 14.8. Kaulų lūžiai, išnirimas, sausgyslių patempimas. Pirmoji pagalba. Imobilizacijos principai.
 - 14.9. Nudegimas, nušalimas. Pirmoji pagalba.

- 14.10. Pirmoji psichologinė pagalba.
- 14.11. Nukentėjusiųjų gabenimas.
- 14.12. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinė.
- 15. Specialioji dalis:
- 15.1. Minkštųjų galvos ir kaklo audinių sužeidimas: minkštųjų galvos ir kaklo audinių žaizdos, kraujavimas, pirmoji pagalba.
- 15.2. Akių sužalojimas ir pirmoji pagalba.
- 15.3. Veido srities kaulų lūžiai, kraujavimas.
- 15.4. Nosies kaulų lūžiai, kraujavimas.
- 15.5. Apatinio žandikaulio lūžis.
- 15.6. Išmušti dantys.
- 15.7. Galvos smegenų trauma ir pirmoji pagalba.
- 15.8. Stuburo lūžimas, stuburo smegenų trauma ir pirmoji pagalba.
- 15.9. Krūtinės ląstos trauma ir pirmoji pagalba.
- 15.10. Šonkaulių lūžiai.
- 15.11. Kiaurinė krūtinės ląstos žaizda.
- 15.12. Tuščiaavidurių pilvo ertmės organų plyšimas.
- 15.13. Parenchiminių organų plyšimas ir vidinis kraujavimas.
- 15.14. Išorinių lytinių organų sužalojimas.
- 15.15. Gyvatės ar vabzdžio įgėlimas. Pirmoji pagalba.
- 15.16. Šuns įkandimas. Pasiutligė.
- 15.17. Kūno dalių nutraukimas. Pirmoji pagalba.
- 15.18. Saulės smūgis, šilumos smūgis, perkaitimas. Pirmoji pagalba.

IX. MOKYMO PROGRAMA BENDRABUČIŲ, VIEŠBUČIŲ, PENSIONŲ, GLOBOS ĮSTAIGŲ, PRIEGLAUDŲ, NAKVYNĖS NAMŲ DARBUOTOJAMS (6 VALANDOS)

- 16. Bendroji dalis:
- 16.1. Gyvybinių funkcijų (sąmonė, kvėpavimas, kraujo apytaka) stebėjimas.
- 16.2. Klinikinė ir biologinė mirtis.
- 16.3. Pirmoji pagalba nukentėjusiajam be sąmonės. Stabilioji padėtis.
- 16.4. Gaivinimas (dirbtinis kvėpavimas ir išorinis širdies masažas).
- 16.5. Užspringimas. Pirmoji pagalba.
- 16.6. Kraujavimas, jo rūšys, stabdymo būdai.
- 16.7. Žaizdos, jų rūšys, tvarstymas.
- 16.8. Kaulų lūžiai, išnirimas, sausgyslių patempimas. Pirmoji pagalba. Imobilizacijos principai.
- 16.9. Nudegimas, nušalimas. Pirmoji pagalba.
- 16.10. Pirmoji psichologinė pagalba.
- 16.11. Nukentėjusiųjų gabenimas.
- 16.12. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinė.

X. MOKYMO PROGRAMA PIRČIŲ, BASEINŲ, SAUNŲ, SOLIARIUMŲ, KIRPYKLŲ, KOSMETIKOS IR MAKIAŽO KABINETŲ DARBUOTOJAMS (6 VALANDOS)

- 17. Bendroji dalis:
- 17.1. Gyvybinių funkcijų (sąmonė, kvėpavimas, kraujo apytaka) stebėjimas.
- 17.2. Klinikinė ir biologinė mirtis.
- 17.3. Pirmoji pagalba nukentėjusiajam be sąmonės. Stabilioji padėtis.
- 17.4. Gaivinimas (dirbtinis kvėpavimas ir išorinis širdies masažas).
- 17.5. Užspringimas. Pirmoji pagalba.
- 17.6. Kraujavimas, jo rūšys, stabdymo būdai.

- 17.7. Žaizdos, jų rūšys, tvarstymas.
- 17.8. Kaulų lūžiai, išnirimas, sausgyslių patempimas. Pirmoji pagalba. Imobilizacijos principai.
- 17.9. Nudegimas, nušalimas. Pirmoji pagalba.
- 17.10. Pirmoji psichologinė pagalba.
- 17.11. Nukentėjusiųjų gabenimas.
- 17.12. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinė.

XI. MOKYMO PROGRAMA IKIMOKYKLINIO IR BENDROJO LAVINIMO ĮSTAIGŲ DARBUOTOJAMS (6 VALANDOS)

- 18. Bendroji dalis:
 - 18.1. Gyvybinių funkcijų (sąmonė, kvėpavimas, kraujo apytaka) stebėjimas.
 - 18.2. Klinikinė ir biologinė mirtis.
 - 18.3. Pirmoji pagalba nukentėjusiajam be sąmonės. Stabilioji padėtis.
 - 18.4. Gaivinimas (dirbtinis kvėpavimas ir išorinis širdies masažas).
 - 18.5. Užspringimas. Pirmoji pagalba.
 - 18.6. Kraujavimas, jo rūšys, stabdymo būdai.
 - 18.7. Žaizdos, jų rūšys, tvarstymas.
 - 18.8. Kaulų lūžiai, išnirimas, sausgyslių patempimas. Pirmoji pagalba. Imobilizacijos principai.
 - 18.9. Nudegimas, nušalimas. Pirmoji pagalba.
 - 18.10. Pirmoji psichologinė pagalba.
 - 18.11. Nukentėjusiųjų gabenimas.
 - 18.12. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinė.
- 19. Specialioji dalis:
 - 19.1. Svetimkūnis akyje, nosyje, ausyje. Pirmoji pagalba.
 - 19.2. Išmušti dantys. Pirmoji pagalba.
 - 19.3. Akies, ausies traumos. Pirmoji pagalba.
 - 19.4. Užspringimas. Pirmoji pagalba.
 - 19.5. Vabzdžio ar šuns įkandimas. Pirmoji pagalba.
 - 19.6. Nudegimas: terminis, cheminis ar nuo elektros srovės. Pirmoji pagalba.
 - 19.7. Vaikų alpimas, epilepsija. Pirmoji pagalba.

XII. MOKYMO PROGRAMA ĮMONIŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANIZACIJŲ DARBUOTOJAMS, DIRBANTIEMS GALIMOS PROFESINĖS RIZIKOS SĄLYGOMIS (PAVOJINGAS DARBAS, KENKSMINGI VEIKSNIAI) (6 VALANDOS)

- 20. Bendroji dalis:
 - 20.1. Gyvybinių funkcijų (sąmonė, kvėpavimas, kraujo apytaka) stebėjimas.
 - 20.2. Klinikinė ir biologinė mirtis.
 - 20.3. Pirmoji pagalba nukentėjusiajam be sąmonės. Stabilioji padėtis.
 - 20.4. Gaivinimas (dirbtinis kvėpavimas ir išorinis širdies masažas).
 - 20.5. Užspringimas. Pirmoji pagalba.
 - 20.6. Kraujavimas, jo rūšys, stabdymo būdai.
 - 20.7. Žaizdos, jų rūšys, tvarstymas.
 - 20.8. Kaulų lūžiai, išnirimas, sausgyslių patempimas. Pirmoji pagalba. Imobilizacijos principai.
 - 20.9. Nudegimas, nušalimas. Pirmoji pagalba.
 - 20.10. Pirmoji psichologinė pagalba.
 - 20.11. Nukentėjusiųjų gabenimas.
 - 20.12. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinė.

21. Specialioji dalis:

21.1. Apsinuodijimas pramoninėmis nuodingosiomis cheminėmis medžiagomis. Pirmoji pagalba.

21.2. Jonizuojančiosios spinduliuotės poveikis. Pirmoji pagalba.

21.3. Perkaitimas, šilumos smūgis, sušalimas. Pirmoji pagalba.

21.4. Ilgalaikis suspaudimas. Pirmoji pagalba.

21.5. Nudegimas (terminis, cheminis), elektros trauma. Pirmoji pagalba.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-302](#), 2007-04-27, Žin., 2007, Nr. 50-1948 (2007-05-10), i. k. 1072250ISAK000V-302

Dėl Ugniagesių gelbėtojų pirmosios medicinos pagalbos mokymo programos patvirtinimo ir dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. 437 „Dėl privalomojo sveikatos mokymo" pakeitimo